

BIJLAGE 3

Vermoeden in de transportsector¹

Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen

- *autobussen en autocars (zie punt A);*
- *wegvervoer en logistiek voor rekening van derden (zie punt B);*
- *taxi's, verhuur van voertuigen met chauffeur en collectieve taxidiensten (zie punt C);*
- *ander vervoer van goederen en/of personen voor rekening van derden, met uitzondering van de ambulancediensten en het vervoer van personen met een handicap (zie punt D).*

A. Autobussen en autocars

1. Toepassingsgebied

De arbeidsrelatie behoort tot het toepassingsgebied van het **paritair subcomité voor autobussen en autocars (paritair subcomité 140.01)**².

Dit vermoeden is **niet van toepassing op familiale arbeidsrelaties**.

Familiale arbeidsrelaties zijn arbeidsrelaties

- tussen bloedverwanten en aanverwanten tot de derde graad en tussen wettelijk samenwonenden of
- arbeidsrelaties tussen een vennootschap en een natuurlijk persoon, waarbij de natuurlijk persoon een bloedverwant of aanverwant is tot de derde graad van, of wettelijk samenwoont met, hetzij degene die alleen hetzij zij die samen, meer dan 50 procent van de aandelen bezitten van de bedoelde vennootschap.

2. Criteria

De arbeidsrelatie wordt geanalyseerd aan de hand van de volgende criteria:

- a) ontstentenis van enig financieel of economisch risico in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert, zoals dit onder meer het geval is :
 - ontstentenis van verantwoordelijkheid betreffende de naleving van de wetgeving betreffende het bezoldigd personenvervoer per autobus of autocar, of,
 - ontstentenis van verantwoordelijkheid betreffende de naleving van de wetgeving betreffende de toegang tot het beroep of tot de markt, of,

¹ Art. 337/1 en 337/2 van de Arbeidsrelatieswet, het KB van 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor de autobussen en autocars, het KB van 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor het wegvervoer en de logistiek voor rekening van derden en het KB van 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor de taxi's en van het paritair comité voor het vervoer en de logistiek, enkel voor de activiteiten van verhuur van voertuigen met chauffeur en van collectieve taxidiensten.

² Voor een volledig overzicht van de toepassingsgebieden van de paritaire comités, zie de website van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, <https://werk.belgie.be/nl/themas/paritaire-comites-en-collectieve-arbeidsovereenkomsten-caos/paritaire-comites> .

- ontstentenis van verantwoordelijkheid betreffende de technische staat van de voertuigen of hun technische keuring;
- b) ontstentenis van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert;
- c) ontstentenis van beslissingsmacht over het aankoopbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert;
- d) ontstentenis van beslissingsmacht over het prijsbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert, behoudens wanneer de prijzen wettelijk zijn vastgelegd;
- e) de garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de bedrijfsresultaten of de omvang van de prestaties geleverd door diegene die het vervoer uitvoert;
- f) het zelf geen werkgever zijn van persoonlijk en vrij aangeworven personeel of het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen vervoer personeel aan te werven of zich te laten vervangen;
- g) het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen;
- h) in bedrijfsruimtes of met materiaal werken waarvan men niet de eigenaar of de huurder is, zoals dit onder meer het geval is wanneer gewerkt wordt met materiaal waarvan diegene die het vervoer uitvoert niet de eigenaar is, dat hij niet geleased heeft of dat hij niet op afbetaling heeft verworven.

3. Resultaat van het vermoeden

Wanneer meer dan de helft van de criteria vervuld zijn, dan is er een vermoeden van een arbeidsovereenkomst (werknemer).

Zijn meer dan de helft van de criteria niet vervuld, dan is er een vermoeden van een zelfstandige arbeidsrelatie.

De kwalificatie op basis van dat vermoeden (werknemer of zelfstandige), kan eventueel nog worden gewijzigd door een beoordeling aan de hand van de 4 algemene criteria. Het is dus mogelijk dat het op basis van het vermoeden bijvoorbeeld gaat om een werknemer, maar dat er op basis van een beoordeling aan de hand de 4 algemene criteria (wil van de partijen, vrijheid van organisatie van het werk, vrijheid van organisatie van de werktijd en mogelijkheid tot hiërarchische controle) uiteindelijk moet worden besloten dat het toch gaat om een zelfstandige samenwerking.

B. Wegvervoer en logistiek voor rekening van derden

1. Toepassingsgebied

De arbeidsrelatie behoort tot het toepassingsgebied van het **paritair subcomité voor het wegvervoer en de logistiek voor rekening van derden (paritair subcomité 140.03)**³.

Dit vermoeden is **niet van toepassing op familiale arbeidsrelaties**.

Familiale arbeidsrelaties zijn arbeidsrelaties

- tussen bloedverwanten en aanverwanten tot de derde graad en tussen wettelijk samenwonenden of
- arbeidsrelaties tussen een vennootschap en een natuurlijk persoon, waarbij de natuurlijk persoon een bloedverwant of aanverwant is tot de derde graad van, of wettelijk samenwoont met, hetzij degene die alleen hetzij zij die samen, meer dan 50 procent van de aandelen bezitten van de bedoelde vennootschap.

2. Criteria

De arbeidsrelatie wordt geanalyseerd aan de hand van de volgende criteria:

Met "de onderneming" wordt bedoeld : de onderneming die de werken uitvoert of de onderneming die de werken uitvoert en waarin de persoon die de werken uitvoert aandelen bezit. Deze definitie is niet van toepassing op het in g) bedoeld criterium.

- a) ontstentenis van enig financieel of economisch risico in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, zoals dit onder meer het geval is :
 - bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen, of,
 - bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en de verliezen van de onderneming, of,
 - bij ontstentenis van een financiële waarborg verstrekt in het kader van de toegang tot het beroep van goederenvervoerder, of,
 - bij ontstentenis van een getuigschrift of een bewijs van vakbekwaamheid bedoeld in de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en in de wet van 3 mei 1999 betreffende het vervoer van zaken over de weg;
- b) ontstentenis van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, zoals dit onder meer het geval is bij ontstentenis van een getuigschrift of een bewijs van vakbekwaamheid bedoeld in de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en in de wet van 3 mei 1999 betreffende het vervoer van zaken over de weg;

³ Voor een volledig overzicht van de toepassingsgebieden van de paritaire comités, zie de website van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, <https://werk.belgie.be/nl/themas/paritaire-comites-en-collectieve-arbeidsovereenkomsten-caos/paritaire-comites> .

- c) ontstentenis van beslissingsmacht over het aankoopbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert;
- d) ontstentenis van beslissingsmacht over de prestaties die in aanmerking komen voor de prijsafrekening van de werkzaamheden in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, behalve indien de prijs overeengekomen is op basis van objectieve criteria, zoals bij transportbeurzen en aanbestedingen die objectieve criteria hanteren voor de prijsbepaling zonder dat de vervoerder daar individueel invloed op kan hebben;
- e) ontstentenis van resultaatsverbintenis betreffende het overeengekomen werk in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, zoals dit onder meer het geval is bij ontstentenis van een getuigschrift of een bewijs van vakbekwaamheid bedoeld in de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerder uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en in de wet van 3 mei 1999 betreffende het vervoer van zaken over de weg;
- f) het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen werk personeel aan te werven;
- g) behalve voor wat betreft de commerciële afspraken rond publiciteit op het getrokken materieel, het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen, zoals dit onder meer het geval is bij ontstentenis van een getuigschrift of een bewijs van vakbekwaamheid bedoeld in de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerder uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en in de wet van 3 mei 1999 betreffende het vervoer van zaken over de weg;
- h) in ruimtes werken waarvan men niet de eigenaar of de huurder is of hoofdzakelijk werken met motorvoertuig dat niet tot de eigendom behoort van de uitvoerder van de werken of niet door hem zelf in leasing of huur is genomen, of dat ter beschikking wordt gesteld, gefinancierd of gewaarborgd door de medecontractant.

3. Resultaat van het vermoeden

Wanneer meer dan de helft van de criteria vervuld zijn, dan is er een vermoeden van een arbeidsovereenkomst (werknemer).

Zijn meer dan de helft van de criteria niet vervuld, dan is er een vermoeden van een zelfstandige arbeidsrelatie.

- De kwalificatie op basis van dat vermoeden (werknemer of zelfstandige), kan eventueel nog worden gewijzigd door een beoordeling aan de hand van de 4 algemene criteria. Het is dus mogelijk dat het op basis van het vermoeden bijvoorbeeld gaat om een werknemer, maar dat er op basis van een beoordeling aan de hand de 4 algemene criteria (wil van de partijen, vrijheid van organisatie van het werk, vrijheid van organisatie van de werktijd en mogelijkheid tot hiërarchische controle) uiteindelijk moet worden besloten dat het toch gaat om een zelfstandige samenwerking.

C. Taxi's, verhuur van voertuigen met chauffeur en collectieve taxidiensten

1. Toepassingsgebied

De arbeidsrelatie behoort tot het toepassingsgebied van het **paritair subcomité voor de taxi's (paritair subcomité 140.02)** of het gaat om **verhuurdiensten van voertuigen met chauffeur of van collectieve taxi's die behoren tot het toepassingsgebied van het paritair comité voor het vervoer en de logistiek (PC 140)** ⁴.

Dit vermoeden is **niet van toepassing op familiale arbeidsrelaties**.

Familiale arbeidsrelaties zijn arbeidsrelaties

- tussen bloedverwanten en aanverwanten tot de derde graad en tussen wettelijk samenwonenden of
- arbeidsrelaties tussen een vennootschap en een natuurlijk persoon, waarbij de natuurlijk persoon een bloedverwant of aanverwant is tot de derde graad van, of wettelijk samenwoont met, hetzij degene die alleen hetzij zij die samen, meer dan 50 procent van de aandelen bezitten van de bedoelde vennootschap.

2. Criteria

De arbeidsrelatie wordt geanalyseerd aan de hand van de volgende criteria:

Met "de onderneming" wordt bedoeld : de onderneming die houder is van een door de bevoegde overheid afgeleverde exploitatievergunning voor een taxidienst, voor een collectieve taxidienst of voor een verhuurdienst van voertuigen met chauffeur waaronder het vervoer uitgevoerd wordt.

- a) ontstentenis van enig financieel of economisch risico in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert, zoals dit onder meer het geval is :
 - bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen, of,
 - bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en de verliezen van de onderneming;
- b) ontstentenis van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert;
- c) ontstentenis van beslissingsmacht over het aankoopbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert;
- d) ontstentenis van beslissingsmacht over het prijsbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert, behoudens wanneer de prijzen wettelijk zijn vastgelegd;
- e) de ontstentenis van resultaatsverbintenis betreffende de overeengekomen arbeid;
- f) de garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de bedrijfsresultaten of de omvang van de prestaties geleverd door diegene die het vervoer uitvoert;

⁴ Voor een volledig overzicht van de toepassingsgebieden van de paritaire comités, zie de website van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, <https://werk.belgie.be/nl/themas/paritaire-comites-en-collectieve-arbeidsovereenkomsten-caos/paritaire-comites> .

- g) het zelf geen werkgever zijn van persoonlijk en vrij aangeworven personeel of het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen vervoer personeel aan te werven of zich te laten vervangen;
- h) het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen of van zijn medecontractant of hoofdzakelijk of gewoonlijk voor één enkele medecontractant werken;
- i) het uitvoeren van transporten met een voertuig waarvan diegene die het vervoer uitvoert geen eigenaar is of dat hij niet geleased heeft en/of met een voertuig dat hem ter beschikking is gesteld, gefinancierd of gewaarborgd door een medecontractant.

3. Resultaat van het vermoeden

Wanneer meer dan de helft van de criteria vervuld zijn, dan is er een vermoeden van een arbeidsovereenkomst (werknemer).

Zijn meer dan de helft van de criteria niet vervuld, dan is er een vermoeden van een zelfstandige arbeidsrelatie.

- De kwalificatie op basis van dat vermoeden (werknemer of zelfstandige), kan eventueel nog worden gewijzigd door een beoordeling aan de hand van de 4 algemene criteria. Het is dus mogelijk dat het op basis van het vermoeden bijvoorbeeld gaat om een werknemer, maar dat er op basis van een beoordeling aan de hand de 4 algemene criteria (wil van de partijen, vrijheid van organisatie van het werk, vrijheid van organisatie van de werktijd en mogelijkheid tot hiërarchische controle) uiteindelijk moet worden besloten dat het toch gaat om een zelfstandige samenwerking.

D. Ander vervoer van goederen en/of personen voor rekening van derden, met uitzondering van de ambulancediensten en het vervoer van personen met een handicap

1. Toepassingsgebied

Het gaat om arbeidsrelaties in het kader van het **vervoer van goederen en/of van personen voor rekening van derden**, met uitzondering van

- de ambulancediensten;
- het vervoer van personen met een handicap;
- de arbeidsrelaties die behoren tot het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor autobussen en autocars (paritair subcomité 140.01) (**zie punt A**);
- de arbeidsrelaties die behoren tot het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor het wegvervoer en de logistiek voor rekening van derden (paritair subcomité 140.03) (**zie punt B**);
- de arbeidsrelaties die behoren tot het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor de taxi's (paritair subcomité 140.02) (**zie punt C**);
- verhuurdiensten van voertuigen met chauffeur of van collectieve taxi's die behoren tot het toepassingsgebied van het paritair comité voor het vervoer en de logistiek (PC 140) (**zie punt C**).

Dit vermoeden is **niet van toepassing op familiale arbeidsrelaties**.

Familiale arbeidsrelaties zijn arbeidsrelaties

- tussen bloedverwanten en aanverwanten tot de derde graad en tussen wettelijk samenwonenden of
- arbeidsrelaties tussen een vennootschap en een natuurlijk persoon, waarbij de natuurlijk persoon een bloedverwant of aanverwant is tot de derde graad van, of wettelijk samenwoont met, hetzij degene die alleen hetzij zij die samen, meer dan 50 procent van de aandelen bezitten van de bedoelde vennootschap.

2. Criteria

De arbeidsrelatie wordt geanalyseerd aan de hand van de volgende criteria:

- a) ontstentenis van enig financieel of economisch risico in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, zoals dit onder meer het geval is :
 - bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen, of,
 - bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en de verliezen van de onderneming;
- b) ontstentenis van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert;
- c) ontstentenis van beslissingsmacht over het aankoopbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert;
- d) ontstentenis van beslissingsmacht over het prijsbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, behoudens wanneer de prijzen wettelijk zijn vastgelegd;
- e) de ontstentenis van resultaatsverbintenis betreffende de overeengekomen arbeid;
- f) de garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de bedrijfsresultaten of de omvang van de prestaties geleverd door diegene die de werkzaamheden uitvoert;

- g) het zelf geen werkgever zijn van persoonlijk en vrij aangeworven personeel of het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen werk personeel aan te werven of zich te laten vervangen;
- h) het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen of hoofdzakelijk of gewoonlijk voor één medecontractant werken;
- i) in ruimtes werken waarvan men niet de eigenaar of de huurder is of werken met materiaal dat ter beschikking wordt gesteld, gefinancierd of gewaarborgd door de medecontractant.

3. Resultaat van het vermoeden

Wanneer meer dan de helft van de criteria vervuld zijn, dan is er een vermoeden van een arbeidsovereenkomst (werknemer).

Zijn meer dan de helft van de criteria niet vervuld, dan is er een vermoeden van een zelfstandige arbeidsrelatie.

De kwalificatie op basis van dat vermoeden (werknemer of zelfstandige), kan eventueel nog worden gewijzigd door een beoordeling aan de hand van de 4 algemene criteria. Het is dus mogelijk dat het op basis van het vermoeden bijvoorbeeld gaat om een werknemer, maar dat er op basis van een beoordeling aan de hand de 4 algemene criteria (wil van de partijen, vrijheid van organisatie van het werk, vrijheid van organisatie van de werktijd en mogelijkheid tot hiërarchische controle) uiteindelijk moet worden besloten dat het toch gaat om een zelfstandige samenwerking.